

PREDIKAN 3:E ADVENT. TEXT MATT 11:2-10
PRAKTARPREDIKAN SKRIVEN 5/10 1939.

PSALMER: 41:1-2, 43:4-7, 206:4, 63:10-15, 239:3-5.

I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Se, din konung kommer till dig;

rättfärdig och segerrik är han.

Han kommer fattig, ridande på en åsna,

på en åsninnas fåle.

Sakarjas 9:e kapitel, 9:e versen.

Den syn, som profeten målar för sitt folk, hör icke till de vanliga profetsynerna. I regel tänkte man sig den höge Messias konungens ankomst något glansfullare än så, som den här skildras. Rättfärdigheten och segersällheten hade gammal hävd för sig, men det krävdes fångenskapens nödtid, för att man skulle lära sig att infoga även fattigdomen och ringheten i bilden av honom. När tiden var fullbordad och konungen kom, visade det sig, att man ganska allmänt glömt bort det lilla man hört om den kommande Konungens förnedringsgestalt. Man hade svårt att tro, att denna publikaners och syndares vän, vars väg oavlåtligt bar nedåt mot lidandet och smäleken, verkligen var de stolta framtidsdrömmarnas fullbordning, mot vilken släkte efter släkte skådat. Så länge jordelivet består, kommer detta bävande tvivel inför den förnedrade Herren att för människor vara porten till förtröstan. Vi samla våra tankar på denna dag inför ämnet:

Vår undran inför den Fattige Konungen.

1. Johannes döparens undran över att Jesus icke tog makten i världen.

Johannes hade ägnat sitt liv som vuxen åt att förbereda människor för Himmelrikets ankomst. Bittra motgångar blevo honom beskärda, men han höll stadigt blicken riktad framåt: snart skulle den, vars skorem han icke var värdig att upplösa, träda till makten. Så tänkte han väl ännu, när han satt som fånge i Herodes' fästning. Han trodde, att Jesus av Nasaret var den, som skulle komma, och han bidade otåligt efter den dag, då denne Konung skulle gripa sin kastskovel och rensa sin loge - då skulle fångelsets portar springa upp och förnedringen bytas i makt och frihet, de ondas herravälde skulle krossas och agnarna brännas till aska i den eld, som skonar ingen utom den rättfärdige. Men dagen dröjde. Herrens förelöpare satt kvar i sitt fångelse, och ingen bragte honom budet, att Jesus tagit makten. Den nitälskande Döparen fick bida förgäves. En dag kom en drabant med ett svärd i handen, och den rättfärdiges liv

utsläcktes, medan "de som bära fina kläder i konungapalatsen" höllo gästbud och gladda sig åt dansen och danserskan. Kort tid därefter grep man honom, "som skulle komma i världen", och spikade fast honom på ett kors, mitt emellan två rövare.

Om det var Jesu makttillträde inför denna världen, som Johannes såg fram emot, så fick han vänta fåfängt. Men alldeles utan svar blev han inte, när han ur fängelset sände sin förtvivlade fråga: "Är du den som skall komma, eller skola vi förbida någon annan?" Svaret hann nå honom innan drabantens svärd satte punkt för hans jordiska liv. Det var ett underligt svar, och om seger i synlig måtto över Herodes och hans anhang handlade det icke. Det löd istället så: "De fattiga och föraktade få höra ett glatt budskap, bland mina tolv närmaste är en publikan, en lam man i Kapernaum kan gå, en änka i Nain har fått sin döde son åter, de till döden bedrövade få syndernas förlåtelse. - Jag är den, som skulle komma, men detta är min gärning, som Fadern har givit mig. Salig är den för vilken jag icke bliver en stötesten."

2. Vår undran över att Kristus icke tar makten i världen.

Den som först slungade ut frågan, om Kristus verkligen var den som skulle komma, var Herrens egen förelöpare, större än en profet, störst bland dem som voro födda av kvinnor. Det är på förhand föga troligt, att vi skulle vara starkare i tron än Johannes Döparen. Och vi är det inte heller. Nu går vi omkring i våra människotankars fängelse och bida otåligt efter den dag, då ett bud utifrån bringar oss nyheten, att kristen tro och kyrka börjar komma till anseende i denna världen. Än sitter Herodes vid regementet. Troner störtas, folk och stammar underkuvas och kyrkans stämman drunknar i det larm, som jordens furstar älska att höra. Vi veta, att vår Gud lagt världens grund, vi veta, att han för stjärnorna fram i räknade hopar, vi veta, att han kan släcka de mäktigas livslåga, när det så är hans behag. Men varför sker då ingenting? Här lyssnar en handfull trogna till evangeliet om Kristus, här samlas små skaror till Herrens heliga nattvard. Är det den konung, som bräckte gravens insegel och "gick igenom stenen hård", den Konung, som nu sitter på Faderns högra hand och inför vars domaresäte en gång världens myllrande millioner och alla deras furstar skola dömas, "var och en efter hans gärningar"? Varför sker då ingenting? "Är du den som skulle komma, eller skola vi förbida någon annan?" Så gå våra frågor, då vi se ut i världen. Vi sitter och väger de senaste kyrkliga siffrorna, vajande mellan missmod och hopp, väntande på den verkligt uppfriskande nyheten, som ständigt bebådas men ännu dröjer. Av Guds hårda och välsignade ord idag, ordet om den undrande Döparen i fängelset, kan vi lära oss, att vi förmodligen får - vänta. Vi frågar fel, och vi får fråga, tills fängelsedörren öppnas - för Herodes drabant med svärdet i handen. Mot den, som frågar efter makt, har den Helige Guden aldrig visat någon skonsamhet. Men helt utan svar bli vi inte, lika lite som Johannes Döparen. Och ta vi emot det svar, vi får, så ledas vi in i en förtröstan, för vilken det aldrig i evighet finnes ett nederlag. Världens yttersta hot är döden, och sedan korset restes på Golgata, är döden detsamma som segern. Vem anade i de dagar, då Döparen föll för svärdet och Kristus naglades fast vid korsets trä - vem anade

då, att för släkten, som om konung Herodes icke kände till annat än hans fördärv, skulle ordet om Kristus vara livets bröd? Under århundraden har han hugsvalat den trötte och givit läkedom åt den sargade. Under århundraden har han ständigt på nytt burit världens synd, och evigt nya skaror ha med tacksägelse tagit hans namn på sina läppar. Så kommer det att gå, sålänge denna jord består. När dagens mäktige är glömda och döda för alla hjärtan, skall Kristus fortfarande vara "världens ljus", den segrande Konungen. Men "han kommer fattig, ridande på en åsninnas fåle". Han förblir "den föraktade människan Kristus", "ej kommer han med härar, och ej med ståt och prakt"; "med Andens svärd han strider och segrar, när han lider". Den rättfärdige skall förtrampas på jorden. Efter korset är detta seger. Men den ostörda makten, det orubbade anseendet är nederlaget och kraflösheten. Därför är också den, som frågar efter kyrkans "läge", prisgiven åt oron, "ett rör, som drives hit och dit av vinden".

Så få vi ändå ett svar på vår fråga, samma svar, som Döparen fick. Det pekar icke upp mot världens mäktige, icke ut mot stora "strömmar" och "rörelser", om vilka historia skrives. Det visar på den fattige, som tar emot budskapet utan att skriva i tidningen om sin förvandling, den blinde, som får ljus över vägen och sedan går fram där i stillhet, den döve, som hör och sedan - själv tyst - fortsätter att höra. Antalet sådana människor nämnes ej; siffror få vi aldrig ur Frälsarens mun. Han vill leda oss bort från sådant vantrons räknande och rikta vår blick på vår nästa. Och han tillfogar alldeles så, som när han talade till Döparen: "Salig är den, för vilken jag icke bliver en stötesten." Härtill höves oss intet annat svar än detta: "Vi tro; hjälp vår otro!"

3. Vår undran över att Kristus icke tager makten i vårt liv.

I stället för att se ut över världen, hur ondskan där sitter i högsätet, kan jag se in i min egen själ och där möte samma förkrossande syn. Där är själviskhetens onda rot, ständigt färdig att skjuta nya skott. Högmodet avslöjas och förjagas under mycken möda från sin herrepalats i hjärtat för att strax åter sticka upp huvudet, förklätt i en ny, ännu värre, mask. Där är kölden mot nästan och hans nöd. Där är lustans brand, om vilken förhärjade fält bära vittne. Och jag har Kristus till Konung och vill var hans tjänare! Varför tar Herren icke makten, varför dödar och förintar han icke synden i mitt inre, varför förvandlar han mig icke en gång för alla? Har jag överhuvudtaget rätt att tala om Gud, jag som trots år av idel barmhärtighet fortfarande är fånge i det fångelse, som heter Jag Själ? Är det verkligen Kristus som skall frälsa mig från denna dödens kropp? Är du den som skall komma, eller skall jag förbida någon annan?" Frågar du så, då giver dig Frälsaren det svaret: "Sålänge du talar så, har du din syn och är icke längre blind; sålänge du talar så, kan du höra Ordet och är icke längre döv. Ett glädjens budskap förkunnar jag dig i din fattigdom: För varje dag skall du ur min mun mottaga syndernas förlåtelse; för varje dag skall jag giva dig livet, om du vill komma till mig med din spetälska. Min nåd är dig nog, ty kraften fullkomnas i svaghet."

Det är icke för sin makt Herren vill bruka oss som redskap, utan för sin barmhärtighet. Därför gör han inga förvandlingsunder med oss utan låter oss själva leva på hans ständiga

barmhärtighet. Liksom han själv var en fördold Konung, så skall också vår rättfärdighet vara fördold i denna världen. Liksom han själv segrade genom att lida, icke genom att härska, så vill han även föra oss in i den ödmjuka skonsamhetens liv, icke i den maktfullkomliga styrkans. Genom dopets vatten och nattvardens bröd och vin, genom det av syndiga människor talade Ordet, genom det, som är ringa i världens ögon, kommer han åter till oss som en "fattig Konung, ridande på en arbetsåsninnas fåle". Och på det täckelse, som döljer all hans härlighet, alla hans gudomliga makt, stå de orden skrivna: "Salig är den för vilken jag icke bliver en stöttesten." Du får vända din blick bort från din synd, upp mot den fattige Konungen, och säga: Jag tror; hjälp min otro". Amen.

All nåds Gud, som har kallat eder till sin eviga härlighet i Kristus, sedan I en liten tid haven lidit, han skall fullkomna, stödja, styrka och stadfästa eder. Honom tillhör väldet i evigheternas evigheter. Amen.

1939
Torsdag den 5 okt. kl. 6-8 e. m.

Predikan över Evangeliet på 3 sönd. i Advent, Matt. 11:2-10.

Söndagens karaktär: Herrens förelöpare.
Texten: Johannes' sändebud till Jesus.

Psalmer:

41:1-2

43:4-7

206:4

63:10-15

239:3-5

Guotaf Wingren

de värt att tro, att de som publicerats och syn-
deres vän, vars väg samlättigt bar nedåt
mot lidandet och smälken, verkligen var
de stolta framtidsdrömmarnas fullbar-
dan, med vilken släkte efter släkte skä-
dat. Så länge jordelivet består, kommer
detta bävande tvivel inför den förned-
rade Herren att för människor vara
porten till förtröstan. Vi samla så
våra tankar på denna dag inför
ännet:

Vår undran inför den Fattige Konungen.

1. Johannes Löparens undran över att Jesus icke tog
makten i världen.

Johannes hade ägnat sitt liv
som vuxen man åt att förbereda män-
niskor för Himmelrikets ankomst. Bittera
motgångar blevo honom beskärda, men
han höll stadigt blicken riktad framåt.
Snart skulle den, vars skarem han icke
var värdig att upplösa, träda till
makten. Så tänkle han väl ännu,

3)

när han sattes som fånge i Herodes' fästning. Han trodde, att Jesus av Nasareth var den, som skulle komma, och han bidade otåligt efter den dag, då denne Konung skulle gripa sin kasskoval och rensa sin tåge - då skulle fångsets portar springa upp och färdriingen bytas i makt och frihet, de ondans herravälde skulle krossas och agnarna brännas till aska i den eld, som skonar ingen utom den rättfärdige. Men dagen dröjde. Herrens förelöpare satt kvar i sitt fångelse, och ingen bragte honom budet, att Jesus tagit makten. Den nitälskande Löparen fick vida förgäves. En dag kom en drabant med ett svärd i handen, och den rättfärdiges liv utstäcktes, medan "de som bära fina kläder i konungapalatsen" höllo gästabud och gladdo sig åt ^{dansen och danserykan.} ~~det stora dansens konst,~~ ~~som tusentals dotter bjöd på.~~ Kort tid därefter grep man honom, "som skulle

4)
komma i världen", och spikade fast honom
på ett kors, mitt emellan två rövare.

Om det var Jesu maktillträde
nå för denna världen, som Johannes såg fram
emot, så fick han vänta följande. Men all-
deles utan svar blev han inte, när han
ur fängelset sände sin förkvämlade fråga:
"Är du den, som skulle komma, eller
skola vi förbida någon annan?" Svaret
hann att nå honom, innan drabantens
svärd satte punkt för hans jordiska liv.
Det var ett underligt svar, och en seger
i synlig mätta över Herodes och hans an-
hang handlade det icke. Det lød i stäl-
let så: "De fattiga och föraktade få hära
ett glatt budskap, bland mina tolv när-
maste är en publican, en lamn man
i Kapernaum kan gå, en änka i Nain
har fått sin döde son åter, de till dö-
den bedrövade få syndernas förlåtelse."
- Jag är den, som skulle komma, men
detta är min gärning, som Fadern har

5)

givit mig. Salig är den, för vilken jag
icke bliver en stötesten."

2. Vår undran över att Kristus icke tar mak-
ten i världen.

Den som först slungade ut frågan,
om Kristus verkligen var den, som skulle
komma, var Herrens egen föreläpare,
stärre än en profet, störst bland dem,
som voro födda av kvinnor. Det är på
förhand föga troligt, att vi skulle vara
stärkare i tron än Johannes Döparen.
Och vi är det inte heller. Nu går
vi omkring i våra människotankars
fängelse och bida otåligt efter den
dag, då ett bud utifrån bringar oss
nyheten, att kristen tro och kyrka bör-
jar komma till anseende i denna
världen. Än sitter Herodes vid regementet.
Troner störtas, folk och stammar underku-
vas och kyrkans stämna drunknar i
det larm, som jordens furstar älska att
höra. Vi veta, att vår Gud lagt världens

6)

grund, vi veta, att han för stjärnorna fram
i räknade kopar, vi veta, att han kan
släcka de mäktiges livsläge, när det
så är hans behag. Men varför sker då
någonting? Här lyssnar en handfull trog-
na till evangeliet om Kristus, här sam-
las små skaror till Herrens heliga natt-
vard. Är det den Konung, som bräckte
gravens insegel och "gick igenom steuen
hård", den Konung, som nu sitter på
Faderens högra hand och inför vars dom-
resäte en gång världens myllrande millioner
och alla deras furstar skola dömas, "var
och en efter hans gärningar"? Varför sker
det någonting? "Är du den som skulle
komma, eller skola vi förbida någon
annan?"

Så gå våra frågor, då vi se ut
i världen. Vi sitter och väger de senaste
kyrkliga siffrorna, vajande mellan miss-
nod och hopp, väntande på den verkligt
uppsfriskande nyheten, som ständigt be-

bådas men ännu dröjer. Nu Guds hårda och välsignade ord idag, ordet om den undrande Döparen i fängelset, kan vi lära oss, att vi förmodligen får - vänta. Vi frågar fel, och vi får fråga, tills fängelsdörren öppnas - för Herodes' drabant med svärdet i handen. Mot den, som frågar efter makt, har den Helige Guden aldrig visat någon skonsamhet.

Men helt utan svar bli vi inte, lika litet som Johannes Döparen. Och ta vi emot det svar, vi får, så ledas vi in i en förtröstan, för vilken det aldrig i svighet finnes ett nederlag. Världens yttersta hot är döden, och sedan korsets restes på Golgata, är döden detsamma som regn. Vem anade i de dagar, då Döparen föll för svärdet och Kristus neglades fast vid korsets trä - vem anade då, att för släkten, som om konung Herodes icke kände till annat än hans fördärv, skulle ordet om Kristus vara livets bröd? Under år-

8)

hundraenden har han hugsvolat den trötta
och givit läkedom åt den sargade. Under
århundraden har han ständigt för nytt
burit världens synd, och evigt nya skaror
ha med tacksägelse lagt hans namn
på sina läppar. Så kommer det att gå,
så länge denna jord består. När dagens
mäktige är glömda och döda för alla
hjärtan, skall Kristus fortfarande vara
"världens ljus", den regnande Konungen.
Men "han kommer fattig, ridande på
en åsninnas fjäle". Han förblir "den
föraktade människan Kristus", "ej
kommer han med häror, och ej med
ståt och prakt"; "med Andens svärd
han strider och segrar, när han
lider". Den rättfärdige skall drabbas av
smälek i denna världen. Guds kärlek skall
förkrampas på jorden. Efter korset är
detta seger. Men den störda makten,
det arubbade ansendet är nederlaget
och kraftlösheten. Järjär är också

9)
den, som frågar efter kyrkans "läge", pris-
given åt oron, "ett rör, som drivs hit
och dit av vinden".

Så få vi ändå ett svar på vår fråga, samma svar, som Löpareu fick. Det pekar icke upp mot världens mäktige, icke ut mot stora "strömmar" och "rörelser", om vilka historia skrives. Det visar på den fattige, som tar emot budskapet utan att skriva i tidningen om sin förvandling, den blinde, som får ljus över vägen och sedan går där fram i stillhet, den döve, som hör och sedan - själv tyst - fortsätter att höra. Antalet sådana människor nämnes ej; siffror få vi aldrig ur Träparens mun. Han vill leda oss bort från sådant vantrons räknande och ^{rikta vår blick} ~~se på~~ på vår nästa. Och han tillfogar alldeles så, som när han talade till Löpareu: "Salig är den, för vilken jag icke bliver en stötesten." Hörtill höres oss intet annat svar än detta: "Vi tro; hjälp vår odro!"

3. Vår undran över att Kristus icke tar mak-
ten i vårt liv.

I stället för att se ut över världen, hur ondskan där sitter i högriätet, kan jag se in i min egen själ och där möta samma förkrossande syn. Där är själviskhetens onda rot, ständigt färdig att skjuta nya skott. Höghmodet avstöjas och förjagas under mycken nöda från sin herreplats i hjärtat för att strax åter sticka upp huvudet, förklätt i en ny, ännu värre, mask. Där är kölden mot nästan och hans nöd. Där är tuotans brand, om vilken förhärjande fält bära vittne. Och jag har Kristus till Konung och vill vara hans tjänare! Varför tar Herren icke makten, varför dödar och förintar han icke synden i mitt inre, varför förvandlar han mig icke en gång för alla? Har jag överhuvud rätt att tala om Gud, jag som trots är av idel barmhärtighet fortfarande är fånge i det fångelse, som heter Jag

11)

Själw? Är det verkligen Kristus, som
skall frälsa mig från denna dödens kropp?
"Är du den, som skall komma, eller
skall jag förbida någon annan?"

Frågar du så, då giver dig
Frälsaren det svaret: "Så länge du talar
så, har du din syn och är icke
längre blind; så länge du talar så, kan
du höra ordet och är icke längre död.
Ett glädjens budskap förkunnar jag dig
i din fattigdom: för varje dag skall
du ur min mun mottaga syndernas
förlåtelse; för varje dag skall jag giva
dig livet, om du vill komma till mig
med din spetsbåka. Min nåd är dig
någ, ty kraften fullkomnas i svag-
het."

Det är icke för sin makt Her-
ren vill bruka oss som redskap, utan
för sin barmhärtighet. Liksom han själv
var en fördold Konung, så skall också
vår rättfärdighet vara fördold i denna
⊕ därför gör han inga förvandlingsunder med oss utan låter oss själva
leva på hans ständiga barmhärtighet.

12)

världen. Liksom han själv segrade genom att
lida, icke genom att härska, så vill han
även föra oss in i den ödmjuka skonsam-
hetens liv, icke i den maktfullkomliga styr-
kans. Genom dopets vatten och nattvardens
bröd och vin, genom det av syndiga
människor talade Ordet, genom det, som
är ringa i världens ögon, kommer han
åter till oss som en "fattig Konung,
ridande på en arbetsårninnas fjäle".
Och på det täckelse, som döljer all
hans härlighet, all hans gudomliga
makt, stå de orden skrivna: "Salig
är den för vilken jag icke bliver en
stöttesten." Du får vända din blick bort
från din synd, upp mot den fattige
Konungen, och säga: "Jag tror; hjälps
min otro". Amen.

All nåds Gud, som har kallat eder till
sin eviga härlighet i Kristus, sedans I
en liten tid haven lidit, han skall full-
komna, stödja, styrka och stadfästa eder.
Honom tillhör väldet i evigheternas evigheter.
Amen.